

КБ Публикум инвест АД Скопје

**Меѓупериодиски финансиски
извештаи за периодот кој завршува на
30 јуни 2019 во согласност со МСФИ
прифатени во РМ и**

Извештај на независниот ревизор

август 2019

СОДРЖИНА

	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	1 - 2
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
Извештај за сеопфатна добивка	3
Извештај за финансиска состојба	4
Извештај за промени во капиталот	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон меѓупериодиските финансиски извештаи	7 - 32

До Акционерите на
Друштвото за управување со инвестициски фондови
КБ Публикум инвест АД Скопје

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

Според нашето мислење, меѓупериодиските финансиски извештаи на Друштвото за управување со инвестициски фондови КБ Публикум инвест АД Скопје, Ние извршивме ревизија на приложените меѓупериодиски финансиски извештаи на Друштвото за управување со инвестициски фондови КБ Публикум инвест АД Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото"), коишто се состојат од Извештај за финансиска состојба на ден 30 јуни 2019 година, како и на Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за паричен тек и Извештајот за промени во капиталот за периодот кој завршува на тој ден и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на менаџментот за финансиските извештаи

Менаџментот на Друштвото е одговорен за подготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди, објавени и прифатени во Република Македонија, и за интерната контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие меѓупериодиски финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ревизијата ја спроведовме во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени во Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во меѓупериодиските финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на меѓупериодиските финансиски извештаи, без разлика дали е резултат на измама и грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на меѓупериодиските финансиски извештаи за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни со околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на меѓупериодиските финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

До Акционерите на
Друштвото за управување со инвестицијски фондови
КБ Публикум инвест АД Скопје

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжува)

Мислење на ревизорот

ја прикажуваат реално и објективно, во сите значајни аспекти, финансиската состојба на Друштвото на ден 30 јуни 2019 година, како и финансиските резултати, паричните текови и промените во капиталот на Друштвото за периодот кој завршува на тој ден, во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување, објавени и прифатени во Република Македонија.

Скопје, 26 август 2019 година

Звонко Кочовски
Овластен ревизор

Драган Димитров
Управител

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
 За период кој завршува на 30 јуни 2019 и 2018 година
 Во илјади денари

	Белешка	30 јуни 2019	30 јуни 2018
Приходи од камати, нето		600	428
Вкупно приходи од камати, нето	4	600	428
Приходи од провизии и надомести		23.962	22.554
Расходи од провизии и надомести		(50)	(60)
Приходи од провизии и надомести, нето	5	23.912	22.494
Приходи од хартии од вредност кои се чуваат за тргување		523	811
Расходи од хартии од вредност кои се чуваат за тргување		(165)	(240)
Приходи / (расходи) од хартии од вредност кои се чуваат, нето	6	358	571
Курсни разлики, нето		(1)	(1)
Трошоци за вработените	7	(4.230)	(3.777)
Трошоци за оперативен наем		(587)	(586)
Амортизација и депрецијација		(269)	(136)
Останати трошоци	8	(1.930)	(1.316)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		17.853	17.677
Данок од добивка	9	(1.797)	(1.774)
ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		16.056	15.903

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Приложените финансиски извештаи се одобрени за издавање од страна на Одборот на Директори на Друштвото на 22 август 2019 година и се потпишани во негово име од страна на:

 Г-дин Горан Марковски
 Главен Извршен Директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 и 31 декември 2018 година

Во илјади денари

	Белешки	30 јуни 2019	31 декември 2018
СРЕДСТВА			
Пари и парични еквиваленти	10	258	109
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	11	6.298	11.452
Вложување во депозити	12	68.350	68.290
Нематеријални средства	13	469	564
Недвижности и опрема	14	1.911	230
Останати побарувања	15	5.145	3.952
ВКУПНИ СРЕДСТВА		82.431	84.597
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Обврски			
Обврски кон добавувачи и останати обврски	16	8.454	3.226
Вкупно обврски		8.454	3.226
Капитал			
Акционерски капитал	17	42.895	42.895
Резерви		4.290	4.290
Акумулирана добивка		26.792	34.186
Вкупно капитал		73.977	81.371
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		82.431	84.597

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ НА НЕТО СРЕДСТВАТА
За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година
Во илјади денари

	Акционерски капитал	Резерви	Акумулирана добивка / (загуба)	ВКУПНО
Состојба на 01.01.2018	42.895	0	15.553	58.448
Добивка за периодот	-	-	15.903	15.903
Пренесена добивка (загуба)	-	4.290	(4.290)	-
Дивиденда	-	-	(8.400)	(8.400)
Состојба на 30.06.2018 година	42.895	4.290	18.766	65.951
Добивка за периодот	-	-	15.420	15.420
Состојба на 31.12.2018 година	42.895	4.290	34.186	81.371
Добивка за периодот	-	-	16.056	16.056
Дивиденда	-	-	(23.450)	(23.450)
Состојба на 30.06.2019 година	42.895	4.290	26.792	73.977

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ
За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година
Во илјади денари

	<u>30 јуни 2019</u>	<u>30 јуни 2018</u>
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
Добивка пред оданочување	17.853	17.677
<i>Усогласувања на добивката:</i>		
Амортизација	269	136
(Приходи) од амортизација на донации	-	-
(Приходи) од дивиденди	(36)	(31)
(Приходи) од камати, нето	(600)	(428)
(Приходи)/расходи од тргување, нето	(358)	(571)
Добивка/(Загуба) пред промените во обртниот капитал	17.128	16.783
Промени во оперативните средства и обврски:		
<i>Зголемување/(намалување) на тековните средства и обврски :</i>		
Останати побарувања	(1.157)	(247)
Останати обврски	5.228	8.155
Добивка по промените во обртниот капитал	21.199	24.691
Данок на добивка	(1.797)	(1.774)
Приливи по камати	600	428
Нето паричен тек од оперативни активности	20.002	23.345
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ		
Набавка/(продажба) на недвижности и опрема	(1.855)	(15)
Набавка на нематеријални средства	-	(18)
Пласмани во банки, нето	(60)	(4.800)
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување, нето	5.512	(778)
Нето паричен тек од инвестициони активности	3.597	(5.611)
ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Приливи / (одливи) од финансиски активности- Исплата на дивиденда	(23.450)	(8.400)
Нето паричен тек од финансиски активности	(23.450)	(8.400)
Нето зголемување / (намалување) на паричните средства	149	9.334
Пари и парични средства на почетокот на годината	109	38
Пари и парични средства, на крај на периодот	259	9.372

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

БЕЛЕШКА 1. ОСНОВАЊЕ И ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

КБ Публикум инвест АД Скопје, Друштво за управување со инвестициски фондови, (во понатамошниот текст Друштвото) е регистрирано во Трговскиот регистар на 15 јануари 2009 година под деловен број 6443532.

Друштвото има добиено одобрение за работа од страна на Комисија за хартии од вредност на Република Македонија на 19.12.2008 година, под број 07-3453/11, во согласност со Законот за инвестициски фондови (Сл.весник на РМ бр.12/2009, 67/2010 и 24/2011).

Висината на основачкиот капитал на Друштвото изнесува 700.000 ЕУР, односно во денарска противвредност од 42.895 илјади денари. Основачи на Друштвото се: Комерцијална банка, која е доминантен сопственик со учество од 64,29%, Publikum Holding DOO Ljubljana - 14,14%, Pom-Invest DD Maribor - 14,14% и Forlex S.R.L. - 7,43% од акционерскиот капитал на Друштвото.

Седиштето на Друштвото е лоцирано во Скопје на ул. "Св. Кирил и Методиј" бр.50, Скопје, Република Македонија.

Депозитна банка на Друштвото е Комерцијална банка АД Скопје.

Предмет на работење на Друштвото е основање и управување со отворени и затворени инвестициски фондови врз основа на издадено одобрение од Комисијата за хартии од вредност. Друштвото врши работи во свое име, а за сметка на сопствениците на удели во отворените инвестициски фондови, односно во име и за сметка на акционерите во затворените фондови, согласно закон.

Деловните активности на управување со инвестициски фондови кои ги врши Друштвото за управување опфаќаат:

- 1) управување со имотот на инвестицискиот фонд;
- 2) рекламирање на инвестициските фондови и продажба на удели во отворените инвестициски фондови, односно акции во затворените инвестициски фондови;
- 3) административни работи кои се однесуваат на:
 - водење на деловни книги и сметки и изготвување на финансиски извештаи;
 - воспоставување и одржување на односи со вложувачите;
 - утврдување на вредноста на имотот на инвестицискиот фонд и пресметка на цената на уделот;
 - усогласување на работењето на Друштвото за управување со законите и други прописи;
 - објавувања и известувања на акционерите и сопствениците на удели;
 - распределба на добивката на инвестицискиот фонд;
 - издавање и откуп на удели во отворените инвестициски фондови и
 - водење регистар на сопствениците на удели, односно акционерите.

На 30 јуни 2019 година Друштвото управува со четири отворени инвестициски фонда:

- Отворен инвестициски фонд КБ Публикум - Балансиран, основан на 22.06.2009,
- Отворен инвестициски фонд КБ Публикум - Обврзници, основан на 25.03.2011,
- Отворен инвестициски фонд КБ Публикум - Паричен, основан на 18.05.2011, и
- Отворен инвестициски фонд КБ Публикум - МБИ 10, основан на 01.04.2017 година.

Фондовите не се правни лица и не извршуваат посебни активности. Друштвото во согласност со законските норми управува со фондовите.

Имотот на инвестициските фондови е одвоен од имот на Друштвото и за него Друштвото води одвоена евиденција за секој фонд поединечно. Во случај на престанок на Друштвото за управување со инвестициски фондови, со средствата и правата што им припаѓаат на инвестициските фондови располагаат инвеститорите преку депозитарната банка.

БЕЛЕШКИ КОН МЕЃУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

2.1. Основа за изготвување

Приложените меѓупериодиски финансиски извештаи се изготвени за шестмесечниот период што завршува на 30 јуни 2019 година и се прикажани во илјади македонски денари (МКД), која е функционална валута на Друштвото. Меѓупериодиските финансиски извештаи се подготвени во согласност со МСС 34 “Меѓупериодиско финансиско известување”. Тие не ги содржат сите информации потребни за годишните финансиски извештаи во согласност со МСФИ и треба да се читаат заедно со годишните финансиски извештаи за годината што заврши на 31 декември 2018 година, кои се подготвени во согласност со МСФИ, кои се објавени и прифатени во Република Македонија.

Овие меѓупериодиски финансиски извештаи се одобрени од Одборот на Директори на Друштвото на 22 август 2019 година.

Меѓупериодиските финансиски извештаи се изготвени со примена на методот на набавна вредност и принципот на континуитет во работењето.

При изготвувањето на овие финансиски извештаи, Друштвото се придржуваше кон сметководствените политики опишани во Белешка 2. Сметководствените политики применети во овие меѓупериодиски финансиски извештаи се конзистентни со политиките применувани за годишните финансиски извештаи за фискалната 2018 година.

Подготвувањето на меѓупериодиски финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, бара примена на одредени сметководствени проценки. Исто така бара од раководството да примени расудување во процесот на примена на сметководствените политики на Друштвото. Деловите кои вклучуваат повисок степен на расудување и комплексност, или пак делови каде што претпоставките и оценките се значајни за меѓупериодиските финансиски извештаи што се обелоденети во Белешка 2.3.

2.2. Претпоставка за континуитет

Придружните меѓупериодиски финансиски извештаи се подготвени според претпоставката дека Друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

2.3. Користење на проценки

При подготвувањето на овие меѓупериодиски финансиски извештаи, Раководството на Друштвото користи бројни проценки и разумни претпоставки кои имаат ефект на презентираниите вредности на средствата и обврските, како и обелоденување на потенцијалните побарувања и обврски на датумот на подготовка на финансиските извештаи како и на приходите и расходите во текот на периодот на известување.

Овие проценки и претпоставки се базирани на информациите расположливи на датумот на подготовка на меѓупериодиските финансиски извештаи и идните фактички резултати би можеле да се разликуваат од овие проценки.

Најзначајната употреба на расудувања и проценки, кои се обелоденети во прегледот на значајни сметководствени политики и соодветните објаснувачки белешки се однесуваат на оштетувањето на финансиските и нефинансиските средства, финансиските обврски и проценката за резервирања за судски спорови.

БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.4. Споредливи износи

Споредливите износи ги претставуваат финансиските извештаи за периодот кој завршува на 30 јуни 2018 година во Извештајот за сеопфатна добивка и 31 декември 2018 во Извештајот за финансиска состојба.

2.5. Признавање на приходите и трошоците

Приходите се искажани според објективната вредност на побарувањата. Приходот е искажан во моментот на настанување на побарувањата/трансакциите. Расходите се искажуваат врз пресметковна основа. Трошокот настанат при набавки на материјални добра, услуги или за разни други издатоци се признава како расход во моментот на неговото настанување, во висина на ефективниот износ.

Приходи

- Приходи од надоместоци (провизии) за управување со инвестициските фондови.

Приходите од управувачки, влезен и излезен надомест од фондовите се искажуваат во моментот на нивното настанување, преку Извештајот за сеопфатна добивка.

- Приходи од камати.

Приходите од камати од орочени краткорочни депозити се искажуваат во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка.

- Приходи од курсни разлики.

Приходите од курсни разлики од работењето со поврзани и неповрзани субјекти се искажуваат во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка.

- Приходи од капитални добивки.

Приходите од нереализирани и реализирани капитални добивки од хартиите од вредност во портфолиото на Друштвото се искажуваат во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка.

- Приходи од дивиденди.

Приходите од дивиденди се признаваат кога ќе биде утврдено правото да се прими плаќањето. Дивидендите се прикажани како дел од нето приходите од хартиите од вредност кои се чуваат за тргување или како останати приходи од дејноста во зависност од соодветната класификација на инструментот.

Трошоци

- Материјални и останати трошоци.

Материјалните и останатите трошоци се признаваат како расход во моментот на нивното настанување во висина на ефективните износи.

- Оперативен закуп.

Трошоците поврзани со закуп на деловни простории се признаваат како расход тековно за периодот за кој се однесуваат преку Извештајот за сеопфатна добивка, во согласност со важечкиот Договор за закуп.

- Одржување и поправки.

Трошоците за одржување и поправки на опрема се признаваат како расход во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка во висина на ефективниот износ.

БЕЛЕШКИ КОН МЕЃУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.5. Признавање на приходите и трошоците (Продолжува)

Трошоци

- Трошоци на позајмување (камати).

Трошоците на позајмување (камати) се евидентираат како расходи во моментот на нивното настанување, преку Извештајот за сеопфатна добивка.

- Амортизација и депрецијација.

Амортизацијата на нематеријалните и депрецијацијата на материјалните средства се пресметува пропорционално, во текот на целиот проценет век.

- Надоместоци на вработените.

Во согласност со Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, Друштвото исплатува плата, данок и придонеси за социјално осигурување. Овие обврски се искажуваат како расход во моментот на нивното настанување. На вработените им се исплатуваат сите надоместоци кои им следуваат согласно со Закон и Колективен договор.

- Вредносно усогласување на хартии од вредност.

Трошоците од нереализирани и реализирани капитални загуби од хартиите од вредност во портфолиото на Друштвото се искажуваат како расход во моментот на нивното настанување преку Извештајот за сеопфатна добивка.

2.6. Конвертирање во странска валута и сметководствениот третман на позитивните / негативните курсни разлики и ефектот од примената на девизна клаузула

Ставките во Извештајот за финансиска состојба и Извештајот за сеопфатна добивка искажани во меѓупериодиските финансиски извештаи се вреднуваат со користење на валутата од примарното економско окружување (функционална валута). Како што е обелоденето во Белешка 2.1, придружните финансиски извештаи се прикажани во илјади денари (МКД), кои претставуваат функционална и официјална извештајна валута на Друштвото.

Компонентите на средствата и обврските искажани во странска валута се конвертирани во денари според официјалниот девизен курс на денот на составување на Извештајот за финансиска состојба.

Трансакциите во странски валути се конвертирани во денари според официјалниот девизен курс на денот на секоја трансакција.

Позитивните и негативните курсни разлики кои произлегуваат од конвертирањето на средствата, обврските и трансакциите се соодветно искажани како приход / расход во Извештајот за сеопфатна добивка.

2.7. Пари и парични средства

Парите и паричните средства се состојат од средствата на жиро сметки, благајната и останатите високо ликвидни вложувања со иницијална доспеаност до три месеци, или помалку кои се моментално конвертибилни во познати парични износи и се изложени на незначаен ризик од промена во вредноста.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)**2.8. Финансиски средства**

Друштвото ги класифицира финансиските средства во следниве категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки или загуби, кредити и побарувања, финансиски средства расположливи за продажба и финансиски средства кои се чуваат до достасување. Раководството на Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при нивното почетно признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки или загуби

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување и хартии од вредност според објективна вредност преку добивки или загуби определени како такви при почетното признавање. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие ги вклучуваат сите побарувања кои произлегуваат од трансакциите со коминтенти и банки и се признаваат при исплатата на готовина.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни средства, кои се класифицирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Друштвото има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Друштвото продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба.

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства се признаваат на датумот на порамнување - датум кога Друштвото се обврзува да го купи или продаде средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Средствата по објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во добивки или загуби за периодот.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)****2.8. Финансиски средства (Продолжува)***Последователно евидентирање на финансиските средства*

Средствата по објективна вредност преку добивки или загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена. Кредитите и побарувањата се евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата. Финансиските средства расположливи за продажба се последователно признаени по нивната објективна вредност.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки или загуби се вклучуваат во добивки или загуби во периодот кога се појавуваат. Каматата, ако е остварена за време на располагањето со овие средства, се евидентира како приход од камата.

Добивките и загубите кои се јавуваат од промени во објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во останата сеопфатна добивка, се до моментот на престанок на признавањето или во случај на нивно оштетување, при што акумулираните добивки или загуби, претходно признаени во сеопфатната добивка, се признаваат во тековните добивки или загуби. Каматата пресметана користејќи ја методата на ефективна каматна стапка, како и позитивните и негативните курсни разлики на монетарните средства класифицирани како расположливи за продажба се признаваат во добивки или загуби за периодот. Дивидендите на хартиите од вредност расположливи за продажба се признаваат во добивки или загуби во периодот кога ќе се обезбеди правото за примање на исплатата.

Објективните вредности на котирани вложувања на активни берзи се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Депризнавање

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

2.9. Оштетување на финансиски средства*Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност*

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата и дека тој настан или настани влијаат на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

БЕЛЕШКИ КОН МЕЃУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)**2.9. Оштетување на финансиски средства (Продолжува)**

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки или загуби.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се анулира преку добивки или загуби.

2.10. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите и опремата се прикажани по набавни цени намалени за акумулираната амортизација. Со состојба на 30 јуни 2019 материјалните средства на Друштвото се состојат од опрема и канцелариски мебел.

Набавната вредност се состои од фактурната вредност зголемена за увозните царини, неповратните даноци, како и сите трошоци кои директно придонесуваат за доведување на средствата во работна состојба за намената за која се набавени. Сите добиени попусти и / или рабати ја намалуваат фактурната вредност на средството. Набавната вредност на постројките и опремата произведени/ изградени во сопствена режија ја претставува набавната вредност на денот на кој е компетиран процесот на изградбата или развојот. Недвижностите и опремата се капитализираат како материјални средства доколку нивниот очекуван корисен век надминува една година.

Капиталните добивки од продажбата на недвижностите и опремата се искажуваат како “Останати приходи” додека сите загуби што настануваат од оттуѓувањето на недвижностите и опремата се искажани како “Останати трошоци од работењето”. Капиталните подобрувања, обновувања и поправки кои го продолжуваат животниот век на средството се капитализираат. Поправките и одржувањата се прикажуваат како трошок во моментот на нивно настанување и влегуваат во оперативните трошоци.

Корисниот век се проценува најмалку на крајот на секоја финансиска година, и доколку има значајна промена во очекуваното движење на потрошувачката на идните економски користи од средствата, стапката на амортизација е сменета како резултат на променетото движење.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)****2.11. Нематеријални средства**

Нематеријалните средства се прикажуваат според нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација. Со состојба на 30 јуни 2019 нематеријалните средства на Друштвото се состојат од компјутерски софтвер.

Трошоците поврзани со одржувањето на средствата се признаваат како трошоци во моментот на нивно настанување.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

2.12. Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се пресметува пропорционално за да набавната вредност на средствата целосно се отпише во нивниот проценет корисен век. Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се врши според стапки засновани на проценетиот корисен век на средствата од страна на Раководството на Друштвото. Компетентните оддели во Друштвото периодично го проценуваат корисниот век на недвижностите и опремата. Пропишаните годишни стапки на амортизација што се користат за одделните групи на недвижности и опрема и нематеријални средства се како што следува:

Канцелариски мебел	20%
Компјутерска и останата опрема	20% - 25%
Софтвер	20%

Амортизацијата на недвижности и опрема и нематеријални средства започнува да се пресметува со ставање на средствата во употреба.

2.13. Оштетување на нефинансиските средства

Во согласност со прифатените сметководствени политики, на крајот од секоја година Раководството на Друштвото ја проценува сметководствената вредност на нематеријалните средства на Друштвото како и на недвижностите и опремата. Доколку постои индикација дека овие средства се оштетени, се пресметува надоместливата вредност на средствата за да се утврди обемот на загубата од оштетување.

Доколку надоместливата вредност на средството е проценета како пониска од неговата сегашна вредност, сегашната вредност се намалува до износот на надоместливата вредност, која ја претставува повисоката од нето продажната вредност на средството и неговата употребна вредност. Загубите од оштетување, кои ја претставуваат разликата помеѓу сегашната вредност и надоместливата вредност на материјалните и нематеријалните средства, се прикажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка согласно МСС 36 “Оштетувања на средствата”.

Оштетените нефинансиски средства се оценуваат на секој датум на известување за да се утврдат можните надоместувања на оштетувањето.

БЕЛЕШКИ КОН МЕЃУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.14. Наеми / Лизинг

(а) Оперативен наем

Наемот каде што Друштвото не ги пренесува сите ризици и приноси кои се поврзани со сопственоста врз средството врз корисникот на лизингот се класифицира како оперативен наем.

Приходите поврзани со оперативниот наем се признаваат во периодот за кој се однесуваат.

Оперативниот наем се однесува на изнајмување на деловни простории, магацини и други трошоци за закупнина. Гореспоменатите трошоци се искажани во Извештајот за сеопфатна добивка во моментот кога таквите трошоци настануваат, во согласност со важечките договори за оперативен наем.

(б) Финансиски наем

Наемот се класифицира како финансиски кога со условите на закупот се пренесуваат сите значајни ризици и награди од сопственоста на наемопримателот. Сите други договори за закуп се класифицирани како оперативни наеми.

Друштвото како наемопримател

Средства кои се чуваат под финансиски наеми се признаваат како средства на Друштвото по нивната објективна вредност на почетокот на лизингот или ако пониска, според сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Соодветната обврска на закуподвателот е вклучена во извештајот за финансиска состојба како обврска за финансиски лизинг. Плаќањата за наемот се распределуваат меѓу финансиските трошоци и намалувањето на обврската за лизинг со цел да се постигне постојана каматната стапка на останатата обврска. Финансиските трошоци се на товар на добивката или загубата, освен ако тие не се директно поврзани со квалификуваните средства, во кој случај тие се капитализирани во согласност со општата политика на компанијата на трошоците за позајмување.

Плаќањата за наемот се анализираат меѓу капитални и каматни компоненти, така што каматниот елемент на исплатата е на товар на профитот или загубата во текот на периодот на наемот и претставува постојан дел од останатото салдо после капиталните исплати. Капиталниот дел го намалува износот кој се должи на закуподавателот.

2.15. Обврски кон добавувачи и други обврски

Обврските спрема добавувачите и другите обврски се прикажуваат според нивната номинална вредност.

Оперативните обврски кон добавувачи се мерат според вредноста на примените средства и услуги. Останатите обврски се искажуваат во вредност наведена во соодветната сметководствена исправа.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)

2.16. Капитал

Обични акции

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадени и уплатени акции. Обичните акции се класифицирани како капитал.

Трошоци за издавање на акции

Трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

2.17. Надоместоци на вработени

(а) Даноци и придонеси на вработените за социјално осигурување

Во согласност со законските прописи во Република Македонија, Друштвото е обврзано да плаќа придонеси на повеќе државни фондови за социјално осигурување. Овие обврски опфаќаат плаќања на надоместоци во име на вработените од страна на работодавачот во износи пресметани со примена на специфични, пропишани со закон стапки. Друштвото исто така е законски обврзано да задржува придонеси од бруто платите на вработените и во име на вработените да ги уплатува задржаните износи во соодветните државни фондови. Друштвото нема законска обврска за плаќање на дополнителни придонеси на Фондот за пезиско и инвалидско осигурување на Македонија при пензионирањето. Овие обврски се искажуваат како трошок во моментот на нивно настанување.

Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

Друштвото не оперира со пензиски планови или планови за надоместоци при пензионирање, така што нема дополнителни обврски за пензии. Друштвото не е обврзано да обезбеди дополнителни надоместоци за тековните или претходните вработени.

2.18. Данок на добивка

Тековен данок на добивка

Тековниот данок на добивка го претставува износот кој е пресметан и платен во согласност со Законот за данок на добивка кој е на сила во Република Македонија. Данокот на добивка се плаќа по стапка од 10% применета на даночната основа прикажана во годишната даночна пријава по намалувањето за одредени даночни олеснувања. Даночната основа прикажана во даночната пријава претставува добивката за годината зголемена за даночно непризнатите трошоци и помалку искажани приходи согласно одредбите во Законот за данок на добивка, намалена за даночните ослободувања.

Одложени даноци

Одложени даноци се признаваат кога се јавува разлика помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските во финансиските извештаи и нивната сметководствена вредност според даночната регулатива и се прикажани со користење на метода на обврски за сите времени разлики. Одложените даночни обврски се признаваат за сите одбитни времени разлики земајќи во предвид дека веројатноста оданочивата добивка ќе биде искористена наспроти одбитните времени разлики. Во финансиските извештаи, нема времени оданочиви разлики.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

БЕЛЕШКА 2. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжува)**2.19. Резервирања и неизвесни обврски**

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на Извештајот за финансиската состојба и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Резервирање не се признава за идни оперативни загуби.

Неизвесни обврски не се евидентирани во финансиските извештаи. Тие се обелоденуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи.

Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на Извештајот за финансиска состојба и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.20. Обелоденувања за поврзани страни

За целите на овие финансиски извештаи поврзани субјекти се оние кај кои едно правно лице има можност за контрола врз друго правно лице или има право да управува со финансиските и деловните операции на лицето, како што е утврдено со МСС 24 “Обелоденувања за поврзани субјекти”.

Односите помеѓу Друштвото и неговите поврзани субјекти се утврдени на договорна основа и се спроведуваат според пазарни услови. Салдата на побарувањата и обврските на денот на Извештајот за финансиска состојба како и трансакциите со поврзаните субјекти настанати во извештајните периоди одделно се прикажани во белешките кон финансиските извештаи (Белешка 18).

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ**

Во нормалниот тек на спроведување на своите деловни активности Друштвото е изложено на повеќе различни ризици со различен степен на изложеност: пазарен ризик (вклучувајќи ги: ризик од курсни разлики, каматен ризик и ценовен ризик), оперативен ризик, ликвидносен ризик и кредитен ризик.

Политиките на Друштвото за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Друштвото редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз финансиското работење на Друштвото.

3.1. Пазарен ризик

Друштвото е изложено на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Друштвото на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Друштвото утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Друштвото ги проценува пазарните ризици и максималните загуби кои можат да се очекуваат, а кои се базираат на претпоставки за различни промени на пазарните услови.

Изложеност на пазарни ризици - портфолио за тргување

Друштвото во управувањето со портфолиото за тргување се потпира на принципот на диверзификација на хартиите од вредност по видови на имот (сопственички и должнички хартии од вредност), сектори, дејности, валути и рочност. Вложувањето на средствата се врши во различни хартии од вредност кои имаат за цел да ја максимизираат добивката за дадено ниво на ризик. Во делот на должничките хартии од вредност Друштвото настојува да го намали ризикот од промена на каматните стапки преку намалување на времетраењето (рокот на доспевање) на должничките хартии од вредност. Времетраењето представува чувствителност на цените на должничките хартии од вредност во однос на промените на каматните стапки. Колку што е помало времетраењето, толку е помала чувствителноста на пазарните цени на хартиите од вредност на промените во каматните стапки.

Со состојба на 30 јуни 2019 година Друштвото има: вложување во акции издадени од Гранит АД Скопје и Македонијатурист АД Скопје, вложувања во државни обврзници и вложувања во удели во паричен инвестициски фонд, како најконзервативен облик на вложување во инвестициски фондови. Во наредниот период со зголемување на расположливите средства кои би се генерирале од добивките од редовно работење, вложувањето на средствата ќе се врши во различни хартии од вредност кои имаат за цел да ја максимизираат добивката за дадено ниво на ризик.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)**(а) Ризик од курсни разлики**

Друштвото е вклучено во трансакции во странска валута, како резултат на продажби и набавки на странски пазари, поради што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за намалување на овој вид на ризик заради тоа што во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за оваа намена. Иако Друштвото е изложено на ризик поради промена на курсот на странските валути, таа изложеност е ограничена поради големината и обемот на трансакциите како и фактот дека најголем дел од нив се во евра чиј валутен курс се смета за релативно стабилен.

Официјалните девизни курсеви користени за конверзија на ставките од Извештајот за финансиска состојба искажани во странска валута во денари на 30 јуни 2019 и 2018 како и 31 декември 2018 се дадени во следниов преглед:

	Во денари		
	30 јуни 2019	31 декември 2018	30 јуни 2018
ЕУР	61,5700	61,4950	61,4939

(б) Каматен ризик

Друштвото е изложено на ризик од промени во каматните стапки кој преку промена на нивото на пазарните каматни стапки влијае врз неговата финансиска состојба и паричните текови.

Со состојба на 30 јуни 2019 година каматноносната актива на Друштвото се состои од долгорочни депозити во износ од 68.350 илјади денари со рочност од две години и променлива каматна стапка и од обврзници РМДЕН09 во износ од 212 илјади денари со датум на доспевање 31.05.2020 година.

(в) Ценовен ризик

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукуира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останати инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот.

Друштвото е изложено на ризик од промена на цените на вложувањата во хартии од вредност и истиот е надвор од контрола на Друштвото и како мерка за управување на овој ризик е диверзификација на хартиите од вредност по видови на имот.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

3.2. Оперативен ризик

Оперативен ризик е ризикот од директна или индиректна загуба која произлегува од голем број различни причини поврзани со процесите на Друштвото, вработените, технологијата и инфраструктурата и од надворешни фактори различни од кредитни, пазарни ризици и ризици на ликвидност, како што се оние кои произлегуваат од барањата на законската регулатива и општо прифатените стандарди за корпоративно однесување. Оперативните ризици произлегуваат од сите операции на Друштвото.

Примарната одговорност за развој и имплементација на контроли кои се однесуваат на оперативниот ризик е на Раководство на Друштвото. Оваа одговорност е поддржана со развојот на стандарди на Друштвото за управување со оперативен ризик во следниве области:

- барања за соодветна поделба на задачи, вклучувајќи и независна авторизација на трансакциите;
- барања за порамнување и мониторинг на трансакциите;
- усогласување со регулативата и други законски барања;
- документирано контроли и процедури;
- обука и професионално усовршување;
- етички и деловни стандарди;
- процедури за спречување на конфликт на интереси помеѓу Друштвото, фондовите со кои управува и вработените;
- намалување на ризикот, вклучувајќи осигурување онаму каде ова е ефективно.

3.3. Ликвидносен ризик

Друштвото е изложено на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, како и останати повлекувања.

Друштвото ги вложува средствата во депозити и хартии од вредност. Вложените средства во депозити во зависност од ликвидносните потреби може да се повлечат во секој момент и на тој начин Друштвото да ја спречи појавата на ликвидносни проблеми во работењето. Исто така, Друштвото вложува во високо ликвидни хартии од вредност за кои континуирано постои побарувачка на пазарот на капитал. Поради тоа, вложените средства во хартии од вредност во краток временски интервал можат да се конвертираат во ликвидносни средства.

Друштвото ги менаџира своите средства и обврски на таков начин што може да ги исполни сите свои доспеани обврски во секое време.

Друштвото има доволни и ликвидни средства (пари и парични еквиваленти) за да ги исполни сите свои обврски во дадените рокови.

БЕЛЕШКИ КОН МЕЃУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

3.4. Кредитен ризик

Кредитниот ризик произлегува од пари и парични средства, депозити во банки и финансиски институции, како и од кредитна изложеност кон корпоративни клиенти, вклучувајќи ги побарувањата и обврзувањата.

Друштвото управува со кредитниот ризик на тој начин што слободните парични средства ги вложува во ликвидни хартии од вредност и депозити каде договорената страна има висок кредитен рејтинг. Раководството е задолжено за редовно следење на изложеноста и превземање на корективни мерки заради усогласување на Друштвото со утврдените лимити.

Со оглед на квалитетот на пласираните средства раководството на Друштвото не очекува некои од договорените страни да не ги исполни обврските.

На денот на известување, 30 јуни 2019 година, концентрацијата на кредитниот ризик е претставена преку депозити во Комерцијална банка АД Скопје, во вкупен износ од 68.350 илјади денари со рок на доспевање до две години (31 декември 2018: 68.290 илјади денари со рок на доспевање до две години).

Друштвото има средства за тргување што со состојба на 30 јуни 2019 година се состојат од сопственички хартии од вредност - акции во домашни трговски друштва кои котираат на берза, државни обврзници кои котираат на берза и удели издадени од домашни отворени инвестициски фондови.

Максималната изложеност на кредитен ризик од портфолиото чувано за тргување на денот на известување изнесува: акции во износ од 2.079 илјади денари (31 декември 2018 - 2.263 илјади денари), државни обврзници во износ од 212 илјади денари (31 декември 2018 - 423 илјади денари) и удели во паричен фонд во износ од 4.007 илјади денари (31 декември 2018 - 8.766 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

3.5. Управување со капиталот

При управување на сопствениот капитал, Друштвото се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Друштвото да продолжи со своето деловно работење во континуитет, и
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Усогласеност со законска регулатива

- 1) Согласно член 5, ставови 1 и 2 од Законот за инвестициски фондови, најмалиот номинален износ на основната главнина потребен за основање на Друштво за управување со фондови изнесува денарска противвредност на ЕУР 125.000 на денот на основањето. Во случај кога вредноста на имотот на инвестицискиот фонд (односно фондовите со кои управува Друштвото за управување) го надмине износот од ЕУР 100.000.000, главнината на Друштвото треба да се зголеми за најмалку 0,02% од износот за кој вредноста на имотот на инвестицискиот фонд го надминува утврдениот граничен износ, но најмногу до ЕУР 10.000.000.

Со состојба на 30 јуни 2019 година Друштвото е усогласено со горенаведениот член од домашната законска регулатива.

- 2) Согласно член 5, став 3 од Законот за инвестициски фондови, како и согласно Правилникот за утврдување на структурата, пресметката и начинот на одржување на средствата на минималната основна главнина на Друштвото за управување со инвестициски фондови, Друштвото за управување мора да одржува минимална главнина во износ од една четвртина од неговите предвидени годишни фиксни трошоци наведени во Извештајот за сеопфатна добивка за претходната година.

Со состојба на 30 јуни 2019 година Друштвото е усогласено со горенаведениот член од домашната законска регулатива.

3.6. Проценки на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на Раководството, зависно од видот на средството или обврската.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (Продолжува)

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Друштвото ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа врз основа на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;

Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и

Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Со состојба на 30 јуни 2019 година финансиските средства во ниво 1 се состојат од сопственички хартии од вредност кои се котираны на Македонската Берза во износ од 2.079 илјади денари (31 декември 2018 - 2.263 илјади денари), котираны државни обврзници во износ од 212 илјади денари (31 декември 2018 - 423 илјади денари), а финансиските средства во ниво 2 се состојат од удели издадени од домашен отворен инвестициски паричен фонд во износ од 4.007 илјади денари (31 декември 2018 - 8.766 илјади денари). Евидентирани се по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ПРИХОДИ ОД КАМАТИ, НЕТО

	30 јуни 2019	30 јуни 2018
Приходи од камати	600	428
Вкупно	600	428

5. ПРИХОДИ ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ, НЕТО

	30 јуни 2019	30 јуни 2018
Приходи од провизии и надомести		
Управувачка провизија	22.330	21.074
Влезна провизија	963	599
Излезна провизија	669	881
	23.962	22.554
Расходи од провизии и надомести		
Провизија за ЦДХВ и ЦРМ	(21)	(40)
Банкарска провизија	(29)	(20)
	(50)	(60)
Вкупно	23.912	22.494

6. ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ТРГУВАЊЕ, НЕТО

	30 јуни 2019	30 јуни 2018
Приходи од хартии од вредност кои се чуваат за тргување		
Нереализирани добивки	315	759
Реализирани капитални добивки	172	21
Приходи од дивиденди	36	31
	523	811
Расходи од хартии од вредност кои се чуваат за тргување		
Реализирани загуби	-	-
Нереализирани загуби	(165)	(240)
	(165)	(240)
Вкупно	358	571

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

7. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	30 јуни 2019	30 јуни 2018
Бруто Плати	3.857	3.562
Останати трошоци за вработени	373	215
Вкупно	4.230	3.777

8. ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ

	30 јуни 2019	30 јуни 2018
Трошоци за одржување	78	79
Телекомуникациски трошоци	117	102
Потрошени материјали и гориво	73	50
Трошоци за маркетинг, реклама, репрезентација и спонзорство	107	147
Останати трошоци од дејноста	1.555	938
Вкупно	1.930	1.316

9. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувања на данок на добивка и добивка пред оданочување помножена со пропишана стапка на данок на добивка

	30 јуни 2019	30 јуни 2018
1 Добивка пред оданочување	17.852	17.677
2 Непризнаени расходи	149	90
3 Оданочиви приходи од поврзани субјекти	-	-
4 Незатворени салда на побарувања по заеми	-	-
5 Даночна основа (1+2+3+4)	18.001	17.767
6 Намалување на даночна основа	(36)	(31)
7 Даночна основа по намалување (5-6)	17.966	17.736
8 Пресметан данок на добивка (7 x 10%)	1.797	1.774
9 Намалување на пресметан данок на добивка	-	-
Данок на добивка по намалување	1.797	1.774
<i>Ефективна даночна стапка</i>	<i>10,0655</i>	<i>10,0356</i>

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	30 јуни 2019	31 декември 2018
Парични средства во домашни банки	254	107
Парични средства во благајна	4	2
Состојба на	258	109

11. ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ТРГУВАЊЕ

	30 јуни 2019	31 декември 2018
Државни обврзници	212	423
Останати	4.007	8.766
	4.219	9.189
Сопственички хартии од вредност издадени од нефинансиски субјекти		
Акции	2.079	2.263
	2.079	2.263
Состојба на	6.298	11.452
Котирани	2.291	2.686

БЕЛЕШКИ КОН МЕЃУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

12. ВЛОЖУВАЊЕ ВО ДЕПОЗИТИ

	2019	2018
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 11 јануари 2019	-	3.000
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 1 февруари 2019	-	1.800
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 1 март 2019	-	6.690
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 3 мај 2019	-	4.750
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 7 јуни 2019		4.700
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 4 јули 2019	2.500	2.500
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 17 јануари 2020	2.000	2.000
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 31 јануари 2020	2.600	2.600
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 6 март 2020	1.100	1.100
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 6 јули 2020	1.000	1.000
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 17 јули 2020	9.000	9.000
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 3 август 2020	1.600	1.600
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 14 август 2020	6.500	6.500
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 31 август 2020	3.350	3.350
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 4 септември 2020	3.000	3.000
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 28 септември 2020	1.000	1.000
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 5 октомври 2020	4.900	4.900
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 2 ноември 2020	5.700	5.700
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 30 ноември 2020	3.100	3.100
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 11 јануари 2021	3.000	-
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 1 февруари 2021	1.800	-
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 1 март 2021	7.000	-
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 3 мај 2021	4.500	-
Комерцијална банка АД Скопје-доспева на 7 јуни 2021	4.700	-
Состојба на	68.350	68.290

Орочените средства доспеваат во рок од две години од датумот на известување и носат камата по стапка од 1,70% и 1,77% на годишно ниво, односно во ранг до 2,0% пред промена на каматните стапки во текот на 2018 година (2018: 1,87% и 1,70% на годишно ниво, односно во ранг до 2,0% пред промена на каматните стапки во текот на 2018 година).

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

13. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер и лиценци
Набавна вредност на 01.01.2018	3.307
Набавки	17
Состојба на 30.06.2018	3.324
Набавки	-
Состојба на 31.12.2018	3.324
Набавки	-
Состојба на 30.06.2019	3.324
Акумулирана амортизација на 01.01.2018	2.570
Амортизација за периодот	95
Состојба на 30.06.2018	2.665
Амортизација за периодот	95
Состојба на 30.06.2019	2.760
Амортизација за периодот	95
Состојба на 30.06.2019	2.855
Нето сегашна вредност на:	
- 31 декември 2018	564
- 30 јуни 2019	469

БЕЛЕШКИ КОН МЕЃУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

14. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

	Опрема	Вложувања во туѓи објекти	Вкупно
Набавна вредност на 01.01.2018	2.396	1.093	3.489
Набавки	12	-	12
Состојба на 30.06.2018	2.408	1.093	3.501
Набавки	128	-	128
Отпис	(3)	-	(3)
Состојба на 31.12.2018	2.533	1.093	3.626
Набавки	1.855	-	1.855
Состојба на 30.06.2019	4.388	1.093	5.481
Акумулирана амортизација на 01.01.2018	2.220	1.093	3.313
Амортизација за периодот	37	-	37
Состојба на 30.06.2018	2.257	1.093	3.350
Амортизација за периодот	49	-	49
Корекција	(3)	-	(3)
Состојба на 31.12.2018	2.303	1.093	3.396
Амортизација за периодот	173	-	173
Состојба на 30.06.2019	2.476	1.093	3.569
Нето сегашна вредност на:			
- 30 јуни 2018	151	-	151
- 31 декември 2018	230	-	230
- 30 јуни 2019	1.911	-	1.911

Со состојба на 30 јуни 2019 и 31 декември 2018 година на опремата во сопственост на Друштвото нема воспоставено заложно право.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

15. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	<u>30 јуни 2019</u>	<u>31 декември 2018</u>
Побарувања од отворените инвестициски фондови по основ на управувачка провизија	4.726	3.624
Побарувања за камати	98	110
Побарувања од вработени	8	7
Побарувања за дадени аванси за набавка на стоки и услуги	5	1
Однапред платени трошоци	273	210
Останати побарувања	35	-
Салдо на 31 декември	<u>5.145</u>	<u>3.952</u>

16. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	<u>30 јуни 2019</u>	<u>31 декември 2018</u>
Обврски за плата и придонеси	647	-
Обврски спрема добавувачи	436	284
Обврски за данок на добивка	393	1.029
Обврски за ДДВ	7	7
Обврски за неисплатена дивиденда	6.871	1.812
Пресметани а неплатени услуги во пресметковен период	15	64
Останати обврски	85	30
Салдо на 31 декември	<u>8.454</u>	<u>3.226</u>

17. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

Со состојба на 30 јуни 2019 година, акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 42.895 илјади денари (31 декември 2018: 42.895 илјади денари), односно Евра 700.000 кои се целосно уплатени.

Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

БЕЛЕШКИ КОН МЕГУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во денари, освен таму каде што е поинаку назначено

17. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ (Продолжува)

Структурата на акционерскиот капитал со состојба на 30 јуни 2019 и 31 декември 2018 година е како што следи:

Акционер	Број на акции	Номинална вредност по акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
Комерцијална банка АД, Скопје	450	1.000	450.000	64,29 %
Публикум Холдинг доо, Љубљана	99	1.000	99.000	14,14 %
Пом-Инвест дд, Марибор	99	1.000	99.000	14,14 %
Форлекс СРЛ, Триесте	52	1.000	52.000	7,43 %
Вкупно	700		700.000	100,00%

18. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Како поврзани страни на Друштвото согласно барањата за обелоденување се сметаат неговите основачи како и членовите на клучниот раководен кадар.

Трансакции со основачите на Друштвото:

Комерцијална банка АД Скопје	30 јуни 2019	31 декември 2018
Побарувања		
Обврски кон Банката	(319)	(53)
Орочени депозити	68.350	68.290
Парични средства и парични еквиваленти	253	106
Побарувања за камати	98	105
Состојба на	68.382	68.448
	30 јуни 2019	31 декември 2018
Приходи и расходи		
Приходи од камата	596	969
Трошоци за оперативен наем	(586)	(1.173)
Расходи од провизии и надомести	(29)	(43)
Негативни курсни разлики	(2)	(3)
Брокерски провизии и посредување при продажба на удели	(370)	(72)
Останати трошоци	(10)	(50)
Вкупно нето расходи	(401)	(372)

БЕЛЕШКИ КОН МЕЃУПЕРИОДИСКИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
За периодот кој завршува на 30 јуни 2019 година

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

18. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ (Продолжува)

Трансакции со клучниот раководен кадар на Друштвото:

	30 јуни 2019	31 декември 2018
Расходи		
Краткорочни трошоци за вработените	(2.465)	(5.582)
Останати надоместоци и дневници за службени патувања	(219)	(202)
Бруто надоместок за независен член на ОД	(50)	(80)
Состојба на	(2.734)	(5.864)
	30 јуни 2019	31 декември 2018
Обврски		
Обврски за бруто надоместок на независен неизвршен член на ОД	10	-
Обврски за придонеси во доброволен пензиски фонд за извршни директори	10	-
	20	-

19. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 30 јуни 2019 година не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на судски спорови и евентуални побарувања против Друштвото кои би можеле да се појават во иднина.

Даночен ризик

Меѓупериодиските финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Друштвото на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на Извештајот за финансиската состојба кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

20. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

Не постојат останати материјални последователни настани, кои би имале влијание врз разбирањето на финансиските извештаи на Друштвото.